

KUSTBON

Prenumerationspris $\frac{1}{4}$ år Kr. 3:— $\frac{1}{2}$ " " 1:50	Utgiven av Svenska Folkförbundet. Redaktör: Andreas Stahl , Riddaregatan 3, Reval. UTKOMMER ALLA ONSDAGAR	Utlandet: $\frac{1}{4}$ år Kr. 4:— $\frac{1}{2}$ " " 2:—
--	--	--

I konungens tecken.

Det är sällan något händer utöver det „vardagliga“, och ofta hör man människor, klaga över enformigheten i livet. Denna enformighet är dock i de flesta fall endast skenbar.

En tilldragelse, som emellertid sträcker sig utöver vanliga mått är den, som i detta nu utgör det allmänna samtalsämnet nämligen H. M. konung Gustav V:s förestående resa till vårt goda land. Även det dagliga livet hos den enskilde rör sig s.a.s. i konungens tecken. Ännu mera är så fallet i det offentliga. I synnerhet märker man det i huvudstaden, som ju också är det närmaste föremålet.

För att värdigt kunna emottaga den kunglige gästen, har man satt en vidlyftig apparat i rörelse. Husägarna i staden snygga och putsa sina hus, gatorna „synas i sömmarna“ o.s.v. Även det ärevärdiga rådhuset har fått en ny, snygg dräkt, ty det har äran att få se konungen i sina på svenska minnen så rika salar. Brännpunkten i det hela är dock f. d. kejserliga slottet i Katrinendal, ty där skall konungen bo under den tid han uppehåller sig i Reval. Där försiggår ett feberaktigt arbete, ty slottet måste putsas. Och arbetet går så lätt! Det är ett nöje att betrakta det hela. Man märker tydligt, att hela folket är med.

H. M. konungen anländer ombord på pansarskeppet „Sverige“, som enligt förkljudande åtföljes av kryssaren „Drottning Viktoria“ och fyra jagare. Konungen åtföljes på resan av utrikesministern excellensen Trygger samt några hovfunktion-

närer. Förutom konungen och hans svit ha de goda Revalborna även nöjet att skåda en del av den ståtliga kungl. svenska flottan, som tyvärr kommer att ligga för ankar ute på redden och sålunda undandrar sig de flestas nyfikna blickar. Det är länge sedan svenska örlogsmän besökt Reval, och saken har sitt stora intresse. A. S.

Vormsö.

Eldsvåda Den 27 sistlidne maj härjades Dikers hemman, Förby Vormsö, av eld, varvid förråds- och klädesbodarna förstördes. Henmansägarens 5-årige son hade fått tag i tändstickor och gjort upp eld invid väggen av en bod, där även fanns en del byggnadsmateriel uppstaplad.

När kamraten såg, att elden fick för stort omfång, blev han förskräckt och sprang till den i närheten liggande folkskolan, där lektionen pågick och talade om „den stora elden.“

Både lärare och elever rusade till stället, på samma gång även alarmerande byborna. Släckningsarbetet bedrevs med största iver och efter en timme var elden begränsad. A. V.

St. Mikael församlingens i Reval medlemmar uppmanas att den 10 dennes infinna sig i kyrkan och på frivillig väg bidra till rengöring av densamma.

Fyllerirekord eller rekord-fylleri.

Enligt uppgift i H u f u d s t a d s b l a d e t omhändertog polisen i H: fors natten till senaste sön-

dag icke mindre än 121 „fyllerister“ och detta vid förbudets „10-årsjubileum“. Detta betecknas av H u v u d s t a d s b l a d e t som rekord, mot vilket vi givetvis ingetning ha att invända. Vi konstatera blott en smula förvånade, att rekordet innehaves av det „torra“ Finlands huvudstad.

Svenska Odlingens Väners 20: de årsmöte äger rum på Birkas den 23 juni kl. 11 f. m.

Från Riksföreningen har S.O. V:s styrelse erhållit meddelande genom major C a r l a n d e r, som i dagarna besökt Reval, att tidn. Allsvensk Samling tyvärr icke längre gratis kan utändas till medlemmar i S.O.V. Emellertid kommer Allsvensk Samling som enligt Riksföreningens stadgar endast får utgå till medlemmar, som betala 5 kr., att till medlemmar av S. O. V. utgå för en avgift av 1 kr. per kalenderår.

Meddelande härom har genom rundskrivelse utsänts till alla ombudsmän. S. O. V:s medlemmar i Reval anmodas därför, att erlägga sina avgifter 1 kr., som kan ske å Riddarg. 3 alla vardagar kl. 10—11, i motsatt fall indrages tidningen fr. o. m. 1 juli.

Myteri i fängelset i Dünaburg.

Vid fängelset i Dünaburg har enligt ett Rigameddelande myteri utbrutit hland de politiska fångarna. Omkring 100 kommunistiska fångar började plötsligt att larma och förstörde inredningen i cellerna. Fångarna kastade från fönstren alla lösa föremål på fängelsevakten. Militär måste till slut ingripa och göra slut på brä-

ket. Utanför fängelsebyggnaden inträffade samtidigt sammanstötningar mellan polis och stora folkmassor, som församlat sig där.

Den svenska Atlantflygningen.

Författaren Helge Bangsted, vilken är de svenska flygarna Ahrenberg och Floden behjälplig med att på Grönland iordningställa en landningsplats m. m., har på torsdag från Ivigtut sänt Nationaltidende ett telegram, i vilket det bl. a. heter: Jag har rekognoscerat och funnit goda land- och startmöjligheter. Jag anser att Ivigtut är en utmärkt bas för framtida luftfärder.

Om de anordningar, som vidtagits för flygarnas säkerhet, berättar hr B.:

Jag har engagerat sex eskimåer att vara mig behjälpliga. Eskimåerna komma att delas i olika lag för att kunna passa det väldiga jättebål, som skall tändas på en bergstopp, då flygarna från Stockholm startat. Bålet kommer att läggas vid Arsükfjorden. Väderleksrapporterna börjar jag sända i morgon med fyra meddelanden på dygnet. Väderlektjänsten omfattar Godthaab, Julianehaab, Anmagssalik och Ivigtut.

Hemligt medel mot isbildningen.

Isbildningen på propeller, flygkropp och bärplan har alltid ansetts som den största faran för atlantflygare, då ju därigenom farten minskas och belastningen ökas tills planet obönhörligen pressas ned och förintas. Även mot detta ha emellertid de svenska Atlantflygarna garderat sig. Vilket universalmedel de ämna använda är än så länge deras hemlighet, men verkställda försök ha visat, att det är absolut tillförlitligt.

Kampen mot krig med giftiga gaser.

Röda korsets internationella komite har föranställt en konferens i Rom för undersökning av frågan angående användning vid luftkrig av explosions- och brandbomber och giftiga gaser.

Konferensen föreslår, att för uppnående av praktiska resultat inom den närmaste framtiden omedelbart en pristävlan skulle utlysas, omfattande 1) de lämpligaste gasmasker för den civila befolkningen; 2) den bästa metoden för lufttät isolering av un-

derjordiska tillflyktsplatser; 3) bästa reagensmedel för konstaterande av existensen i luften av giftiga gaser, särskilt av det i hög grad farliga ämnet, som användes under världskriget under benämningen „Gula korsets ämne“.

De för ändamålet nödiga medlen skulle hopbringas av vederbörande regeringar samt av de olika nationella Rödakorsföreningarna.

Utan att avvakta insamlingen av ovan ifrågasatta medel beslöt kommittén att den 1 juli utlysa en pristävlan rörande bekämpande av „Gula korsets ämne“. Priset utgör 10,000 schweiziska francs.

Ö. P.

— **Ödeläggande explosion i Stockholm.** Stockholm, 3 juni. En häftig explosion inträffade på måndag eftermiddag i fastigheten tillhörande firmorna Nordisk Fotogravyr och Malmsten & Bergvall, varvid skador åsamkades för flera hundratusen kronor. Efter explosionen uppstod eld och brandkårerna hade ett långvarigt släckningsarbete. Ett par personer befunno sig i livsfara, men lyckades dock rädda sig.

Den gångna veckan.

— **Flygolycka.** När senaste söndag Lettländska flygvapnet firade sitt 10-årsjubileum i Riga deltog 16.000 pers. Allt gick lyckligt och väl, även de mest halsbrytande trick utfördes i luften. På kvällen emellertid, vid festen inträffade olyckan. En stor illuminationsrakett exploderade för tidigt, varvid en av flygarna svårt skadades och av led några timmar senare på sjukhuset.

— **För några dagar sedan** påbjöd kommunalstyrelsen på Vrangelsholm, (till vilken kommun även Kokskär hör) Kokskärs invånare att resa till Vrangelsholm för att vaccineras. Kokskärsborna ville till att börja med icke åtlyda befallningen, emedan det hade förekommit smittosamma sjukdomsfall på Vrangelsholm senare efterkommo de dock befallningen.

Knappt hade någon dag gått, förrän Kokskärsungdomarna — 6 barn — insjuknade. Nu taga Kokskärsborna naturligtvis för givet, att de med vaccinationsfärden hämtat med sig den objudna gäs-

ten. På tisdagen utsändes läkare från Reval för att ge de sjuka hjälp.

— **Rådsryska flottan** befann sig senaste vecka på sin första övningsfärd, varvid den även var nära estniska territorialvattengränsen. På fredagen återvände den till Kronstad.

— **Från och med lördagen** trädde i kraft en ny förordning angående mjölkförsäljningen. Enligt den nya förordningen får mjölk tillsaluhållas endast i särskilda mjölkbutiker och icke såsom förut var fallet, att man sålde mjölk ur öppna kärl t. o. m. på torget.

— **Jordbävningen i Argentina** har enligt uppgift från Berlin redan krävt 150 dödsoffer. De skadades och sårades antal torde uppgå till flera hundra.

— **Världens största aeroplan.** I Alternheins aeroplanfabrik i Schweiz bygges för närvarande världens största aeroplan, som blir färdigt så snart, att provflygning kan företagas efter en månad. Aeroplanet kommer att drivas av 12 5000 hkr. motorer av Siemens-Jupiter typ.

— **Utställning av arkivmaterial från svenska tiden i Dorpat.** På söndagen öppnades i Dorpat en utställning av arkivmaterial från den svenska tiden. Utställningen är inrymd i två rymliga salar, och föremålen äro placerade under glasvittriner och försedda med nödiga förklaringar.

Utställningens allmänna del är en avdelning, som behandlar den svenska regeringsmaktens allmänna uttryck i vårt land. De här förefintliga dokumenten behandla olika frågor och ha utfärdats av olika härskare. Här kan man se såväl konungarnas namnteckningar som generalguvernörens.

Vidare följa dokument, behandlande olika områden.

Med undervattensbåt till nordpolen. Nordpolsflygaren amerikanaren Wilkins lät istandsätta undervattensbåten „Defender“ och tänker med denna „erövra“ nordpolen. Wilkins undervattensbåt är försedd med sådan inrättning, med vilket även den tjockaste is kan genomhuggas.

Hjälpepeditionen borde rusta samtidigt.

— **Senaste torsdag** ägde parlamentsval rum i England. Resultaten väntades med största spän-

ning, emedan även Kvinnorna första gången nu fingo deltaga i valen, och de äro några miljoner fler än männen.

— **Den blodiga regim**, som nu härskar i Litauen, och genom vilken diktatorn Voldemaras försöker kväsa folket har väckt förbittring och indignation i flera länder. I Lettland håller man på med att i alla samhällslager samla underskrifter och sända protestskrivelse till Litauens regering. Litauen torde säkert vara det näste, varifrån det utgår ofred och osäkerhet över alla randstater.

— **Enligt statistik** är rågbrodden i år bättre än den medelgoda under de senaste 10 åren. Bäst är brodden i Wirland, sämre är förhållandet i Viek Pärnautrakten och på Ösel. Klövern är över hela landet tillfredställande; även ängarna visa god gräsväxt.

— **Romersk katolska församlingen** i Narva har av påven som gåva fått emottaga 10.000 kr. som medel till kyrkoremont. Kyrkan i fråga blev under frihetskriget svårt sönderskjuten av ryssarna.

— **Från Amerika** anlände i dagarna hit ett kranfartyg „Resource“, som skall bärga ett antal fartyg som sänktes under världskriget. Därvid har man för avsikt att även bärga isbrytaren „Peter den store“ som 1917 17 juli minsprängdes vid Nargön på inkommande till Reval. „Peter den store“ var en utmärkt isbrytare och byggdes i Göteborg 1912.

Estnisk spritbåt tagen av svenska tullen. Nynäshamns tulljagare införde ett estländskt motorfartyg på 13 m. till Nynäshamn. Fartyget hade anträffats vid en vik på utsidan av Utö. Tullmännen misstänkte, att det var fråga om en spritskuta och gjorde en närmare undersökning ombord. Någon sprit fanns icke, men däremot en del tonna spritdunkar. Besättningen bestod av tre man. De förnekade bestämt att de in smugglat någon sprit. Vid kroppsvitiation å befälhavaren befanns det att denne hade 7 svenska tusenkronorsseldar insydda i kläderna. Man fann desutom svenska cigarr-cigaretter ombord. Det syntes därför antagligt att spritlasten redan levererats till Sverige och blivit betald. Själva uppgåvo estländarna att de voro vinddrivna från finska Utö, där de sammanträffat med ett franskt fartyg, med

vilket de gjord affärer. Motorn hade gått sönder, och tulljagaren måste därför bogsera fartyget in till Nynäshamn, där det får kvarligga i avvaktan på vidare utredning.

Katolsk vallfärd till ansgarskorset på Björkö. Sveriges katoliker komma i sommar att högtidligen fira 1100-årsminnet av den hel. Ansgarii ankomst till Sverige och därmed kristendomens införande. Sålunda kommer en mottagning att äga rum på Stockholms stadshus lördagen den 17 augusti. Dagen därpå blir det vallfärd till Björkö i Mälaren där högmässa kommer att hållas. **Kraftig värmebölja i New York.** Till följd av en värmebölja ha 20 personer avlidit i New York.

Telefon Sverige Italien 1 juni. Telefonförbindelse mellan Sverige och Italien kommer inom kort att öppnas. Redan från och med lördagen den 1 juni klockan 3 var det möjligt att telefonera mellan å ena sidan Stockholm och å andra sidan de norditalienska städerna Milano, Turin och Genua. Vanliga samtal och ilsamtal äro tillåtna. Ett samtal om 3 minuter mellan Stockholm och Milano kommer att kosta kr. 12:00 mellan kl. 3 och 21, under övriga tider kr. 7: 20.

Förbindelsen är uppläten för trafik under hela dygnet.

Piraterna tillbakaslogos med — äpplen. En egendomlig drabbning utkämpades för någon tid sedan utanför östra Tunis' kust mellan infödingar och besättningen på en strandad amerikansk ångare „Nile“, som stött på ett rev i närheten av Cap Bon. Man uppsände ljussignaler och raketer för att tillkalla hjälp, men enda resultatet blev, att ett dussin rövare från Rif infunno sig, vilka försökte locka sjömännen längre inåt kusten, tydligen för att i lugn och ro få plundra fartyget. De infödda tycktes ha haft föga beröring med kulturen, ty när en av dem hittade en på vattnet drivande resväska, tog han de kläder, som funnos däri, men kastade föraktligt bort en bunt dollarsedlar enär han inte visste vad han skulle göra med dem.

Ångarens besättning, som på grund av dess farliga läge gått i land på kvällen, återvände ombord i dag gryningen. Då de infödda märkte detta, fruktade de,

att deras byte skulle undgå dem, varför de gävo sig ut till ångaren och försökte anträ den med hjälp av nedhängande tåg. Besättningen avslog emellertid angreppet, huvudsakligen med hjälp av de äpplen och apelsiner, som utgjorde en del av ångarens last. De öppnade en så häftig „eld“ mot de angräpande, att attacken ömkligen strandade.

God och närande dryck.

Häromdagen försökte en ung parisiska begå självmord i sorg över att hennes älskade svikit henne. Hon drack först en flaska bläck och därefter en vätska för brottandet av liktonar samt ovanpå detta en liten flaska metylalcohol. Detta underbara mixtum compositum spetsade hon slutligen med innehållet av en burk flytande skokräm. Under ohyggliga plågor blev den levnadströtta flickan förd till sjukhus, där hon medelst magpumpning befriades från alla de vedervärdigheter hon satt i sig. Redan nästa dag hade hon nästan helt övervunnit följderna av den kraftiga självmordsdrinken. Då var hon också kurerad från livsledan.

De elever vid Svenska folkskolan i Reval, som anmält sig att närvara vid svenska konungens mottagande äga infinna sig på skolan den 26 juni kl. 1 p. d. för erhållande av närmare förhållningsregler. Skolans föreståndare.

Estnisk-Svenska föreningen, som i dessa dagar grundats av prof. Piip, Jaan Tönnisson, och M. Martna håtter möte sönd. d. 9 d.s kl. 10 e. m. i Blå salen i Estonia teatern. Vid samma tillfälle mottages även medlemmar.

I senaste nr. av Kustbon uppmånade vi S. O. V. medlemmar att insända förslag till föreningsmärke. Vi våga även denna gång erinra våra vänner om samma sak. Förslagen insändas pr post före den 15 juni under adress: Frk. Rosa Pettersson Eha tänav, 5.

NORRKÖPINGS APOTEKARES MINERALVATTEN-ÅNTIEBOLAG

Grundat 1874
Sveriges äldsta Mineralvattenfabrik
Kontor o. Fabrik: Replagareg. 31,
NORRKÖPING

Använd alltid det allra bästa!
Begagna därför endast

Patent „STAR“ tygfärger

i paket, med vilka ni själv lekande lätt, billigare och bättre kunna färga än hos färgaren.

Redan i flera år använda alla husmödrar i Estland endast „Star“ tygfärger.

Rikt urval av 56 olika färger. Även i 1/2 kg. förpackning. Finnas i handeln överallt.

En grosförsäljare:

Eesti Värivabrik „Star“ Reval, Långgatan 36.

MILITÄR EKIPERINGS A.-B. (MEA)

Hamngatan 3A STOCKHOLM Norrmalmstorg
Rekommenderar sina förstklassiga färdiga HERRKLÄDER, HERR- & DAMSKRÄDDERI.
Uniforms- och Sportartiklar för segling, ritt, automobilsport etc. etc.

FISKARE!

ANVÄNDER NI FÖR EDER BÅTMOTOR

INHEMSKT MOTORBRÄNSLE!

Om ej, så försök vår

TRAKTORBENSIN

(för fotogenmotorer)

DÄRIGENOM SPARAR NI PENGAR,

ty den är billig, kraftigare än fotogen och därför ekonomisk.

Estländska Oljeskifferkonsortiet

(Svensk Konsession)

Tönismägi I. TALLINN Telefon 16

HANSA

STOCKHOLM

Eget kapital

Kr. 6.000.000

FÖRSÄKRING

Avdelningskontor i Reval:

S. Karja tän. 15.

De Förenade Spetsfabrikernas Försäljningskola

Tel. 771-08 Grevturegatan 13

(Hörn-butiken) NORR 19203

Specialaffär för Spetsar och Broderier. — Rikt urval av Vadstenaspetsar. Motiv och Kragar. Beställningar å linneutstyrsrar. Order till landsorten expedieras omgående.

Kungörelse.

Undertecknad mtottager uppdrag: biträda i rättegångssaker, översättningar från och till estniska språket, uppsätta och skriva inlagor till myndigheterna, råd och hjälp, köp och försäljningar, såväl som biträda i alla möjliga förekommande angelägenheter icke estniska talande svenskar.

Jakobsoni 40—12.

Lars Englund.

Den Gyllene Freden

Vid Järntorget, Stockholm
Riks 80 29.

STORA HOTELET, Linköping.

Innehavare: Fru JENNY KLINGBOM.

Post-, telegram- & telefonadress: Stora Hotellet. Linköping Intern. hotellcode. 38 rum med 50 bäddar. PRISER: Enkelrum från 5.— kr. Dubbel, rum fr. 10.— kr. Lunch fr. 2:50 kr. Middag ar 3.— kr. Supé fr. 3.— kr. Sprit — Vin — Öl.

Jönköpings stads och läns sparbank.

Stiftad 1831.

Huvuakontor i JÖNKÖPING. Avdelningskontor i Jönköping, Huskvrana, Norrahammar, Smålands Taberg.

SHELL

BENSIN OCH SMÖRJOLJOR

använder varje ekonomisk motorman SVENSK-ENGELSKA MINERALOLJE A.-B

SVEDALA

Tegelmaskiner,
Grävmaskiner,
Stenkrossar,
Vägbyggnadsmaskiner,
Betonblandare,
Torvmaskiner,
Bränslekrossar för torv, koks och kol,
Pulveriseringsmaskiner,
Vindsiktar,
Torktrumlor,
Brikettpressar,
Transportapparater,
Rullager, Rallvagnshjul,
Skottkärrehjul,
Kokillgods,
Stålgjutgods.

Aktiebolaget
Abjörn Anderson

Post- & Telegrafadr. Rikstelefon:
SVEDALA, GJUTERJET. 52, 76, 203, 4, 608 183.

REPRESENTANT CARL JÖNSSON

Postkast 38 REVAL Telef. 1536

Första inhemska Försäkrings-Aktiebolaget EESTILLOYD

grundat år 1919

Reval, Långgatan (Pikk) 11. Tel. 6-24 & 17-03

LIV-,

BRAND-,

OLYCKSFALLS-,

INBROTTS-,

GLAS- &

TRANSPORTFÖRSÄKRING

De av bolaget hittills utbetalade skadesummorna överstiga
hundrafemtio millioner cent.

Ett bevis på till vilken oskattbar nytta försäkring är, därför

**Försäkra Edert liv och Eder
egendom medan tid är!**